

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

PIK V. 4. 42. СУБОТА, 26. МАЯ 1923. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, MAY 26th, 1923. No. 42. VOL. V.

ДРУГА ВІДПОВІДЬ СОВІТІВ НА БРИТІЙСКУ НОТУ.

ЛОНДОН, 23. мая. — Леонід Красін, тутешній совітський представник, вручив нині особисто лордові Корзони ноту з своїм підписом, в якій є пороблені важні уступки домагаючись, що містяться в недавньо висланій до сов. правительств британській угоді.

Нота пояснює, що ці уступки є зроблені тому, що совітське правительство не бажає, щоби на него спада боляча тинь відповідальності за наслідки можливого розламу між Англією і Росією.

Пропонують скликати міжнародну конференцію.

Нота пропонує в імені Совітської Росії заключення угоди, яка надавала би Великій Британії права—рішючого впливу поза тримисльовою полосовою від російського побережжя, але дальше наступю, що'ю кінцевим є скликати міжнародну конференцію, яка полагодила би питання територіальних обмежень на морі.

На російські води мають бути вислані британські військові кораблі.

ЛОНДОН, 22. мая. — Робітничий орган "Дейли Геральд" повідомляє, що робляться приготування до негайного вислання на російські води легких кружляків і суден, що забирають міни. Він каже, що призначені є до вислання на російські північні води чотири такі кружляки і сім суден.

"Дейли Геральд" пише також, що цього тижня на Середземнім морі замітено значний рух британських військових кораблів в напрямі Дарданелів, "можливо на дорозі до Чорного моря".

Добачують ворожий крок супроти Совітів.

РИГА, 23. мая. — Настільки суди депеша з Москви каже, що "Известия" заявляють, що візита графа Іпресу до Бесарабії є ворожим актом супроти Совітської Росії і порушенням російсько-британського торговельного договору.

Кораблі "Добровольчої Флоти" будуть звернені Совітам.

МОСКВА, 16. мая. — Заряд "Добровольчої Флоти" одержав повідомлення з Лондону, що англійський суд рішив, щоби девять кораблів "Добровольчої Флоти" були звернені Совітській Росії.

5 УБИТИХ І 80 РАНЕНИХ В БОРОТБІ В РУРЦІНІ.

ДОРТМУНД, 24. мая. — В боротьбі між страйкуючими робітниками і поліцією убито тут вчора 5 осіб, включаючи одну жінку і одну дитину, а від'60 до 80 осіб ранено. Таке число жертв подають робітники і поліція.

Німецька поліція каже, що страйкері є зорганізовані в одніці по 100 людей кожда і добре заосмотрені в автоматичні пістолі.

Много тисяч страйкерів взяли нині участь в масових мітингах в Дортмунді, Бохумі і інших містах майнерського округу та ухвалили резолюції, щоби ужити всіх старань для поширення страйку по цілій Рурцині і Надрениці.

Обчислюють, що в окрузі Дортмунда вишло на страйк 60.000 робітників.

Страйкері в Дортмунді устроюють демонстрацію; поліція стріляє і убиває робітників.

ДОРТМУНД, 23. мая. — Тут отримано нині відомості, що в боротьбі між поліцією і страйкуючими майнерами в Дортмунді убито одного поліцає і кілька комуністів. Були також ранені. Заворушення тривають нині дальше.

Як подають відомості, наспівші до французької головної квартири, 30.000 страйкуючих майнерів устроїли на площі в Дортмунді демонстрацію. Дортмундська поліція хотіла розігнати демонстрацію, почала стріляти в них і убила кілька осіб а много інших ранила.

Поліція убила кількох робітників в Шангорст.

Подібна демонстрація відбулася недалеко від міста в Шангорст, де поліція убила кількох робітників а інших ранила.

Майнерський страйк з домаганням підвищити платні викликає комуністи. Тепер вони хочуть викликати генеральний страйк по цілій дортмундській околиці, який обняв би 200 тисяч робітників.

Французи накладають на Німців кару в долярній валюті.

ДИССЕЛЬДОРФ, 22. мая. — Мілітарні власти накладають тепер за саботаж і інші переступства проти окупаційних військ грошеві кару в долярах, замість в марках.

Місто Дортмунд було присуджене заплатити \$345 за знищення телефонних і телеграфічних дротів; воно відмовилося заплатити і Французи забрали 15 мільонів марок.

Світова конференція в справі відбудови Рад. Республік.

На день 17. червня ц. р. скликається до Берліна світова конференція в справі допомоги С.С.Р.Р. та відбудови її. На конференції виступить представник радянської влади і виготовлена буде програма праці. Обговорена буде також справа взаємної допомоги робітничих міжнародних організацій. Конференцію скликає іменем управи Міжнародної Робітничої Допомоги Кларк Цеткін і В. Мінденберг.

СТАНЛЕЙ БАЛДВІН НОВИМ АНГЛІЙСЬКИМ ПРЕМ'ЄРОМ.

ЛОНДОН, 23. мая. — Стенлей Балдвін, міністер фінансів, є новим прем'єром міністрів Великої Британії по Бонарови ЛО, який був примушений зрезигнувати зва своєї хвороби.

Балдвін прийняв запрошення короля утворити нове правительство. Вибір був зроблений після того як король порозумівся посередньою дорогою з консервативними партійними лідерами.

Аптон Сінклейр освободжений на порукки.

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, Кал., 17. мая. — Аптон Сінклейр і троє його товаришів, арештовані вчора в Сан Педро, були нині перешлани в поліційний суд і зістали випущені на волю за зложеним "беялу" по \$500.

Судова розправа проти них назначена на день 15. червня. Сінклейр заявляє, що головною причиною його арештовання є його діяльність як члена "Американ Сивил Лібертіс Юніон оф Нью Йорк", якої цілю є боронити горожанських прав і познакомлювати горожан в їх правах.

"Мене арештовано, кда я промовляю на приватній власності за дозволом властителей. Присутних було кільканайцять осіб. Я відчитував тільки уступки з конституції Злучених Держав про права, які вона дає горожанам".

Сінклейр мав заявити, що внесе скаргу проти міста і зажадає відшкодування за неправо арештовання.

Репресії проти комуністів на Литві.

КОВНО, 9. мая. — Перед воєнним судом відбулася розправа проти комуністів з Маріяполя. 47 осіб обвинувачувано о поширювання комуністичної пропаганди. Між обвинуваченими був 15 літній гімназійний ученик і 60 літній селянин.

Бувший посол з робітничої партії Кубик зівас засуджений на прогнання з Литви.

Заявляють, що церква в Росії є свободною.

МОСКВА, 14. мая. — Найвища рада російської церкви вислала привітну ноту до кентерборського архієпископа, голови англійської церкви, в якій говорить, що з огляду на точку в англійській ноті до Росії, де говориться про російську церкву, вважає відповідним заявити, що церква ще ніколи не була такою свободною, як є тепер.

ЩО ДІЄТЬСЯ В ПОНЕВОЛЕНІ СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Перед судом присягали у Львові відбулася недавно розправа проти студентів українського університету у Львові Фрнкі, Савчука, Тріски, Зані і інших. Акт обвинувачення закладає їм риналежність до тайної організації "Кобус" (?) і бойкот польської влади та протидержавну агітацію. Як доказ вини доручено в'двози, коапортовані обвинуваченими.

Обвинувачених боронив д-р Лев Ганкевич і д-р Глушкевич. Д-р Лев Ганкевич ядерно змалював у своїй промові тяжке положення українського студентства, якому замкнуто двері до університету й освіти, порівнюючи той стан із станом польської університетської молоді по упадку повстання проти Росії, коли то поляки також бойкотували варшавський університет. Після промови д-ра Глушкевича засуджено обв. Тріску на 3 місяці в'язниці, а обв. Зано звільнено від вини й карі.

Поліційна нагілка на студентів українського університету.

Від якого часу на головім двірці у Львові поліція та агенти роблять прямо облаву на студентів українського університету, що приїзять по святочних феріях на студії. В арештованих переводять строгу ревізію за грими зі збірок на українській університет. У кого знайдуть посвідку або гроші, того арештовують. Дня 25. червня придержано студ. Савчука зі Снятина і після переслухання звільнено, арештовано natomiast студ. Чаповського з Дрогобичини та відведено до поліційних арештів. В часі свят арештовано в Коломиїніци на збіркову акцію студ. Юрєвичину і Побігучого. У останнього сконфісковано 50.000-мп. зібраних на український університет.

"Солдатека гуляє а влада мовчить".

Під таким заголовком поміщує львівський "Дзенік людей" довший допис про "надужиття і насильства, які кличуть о пімсту до неба, доконувані карною експедицією в бобрєцькому повіті". Далі подає згадана газета кілька страшних подробиць з "акції" карної експедиції 40. п. п. в Сухрові та громаді Загіречко в Бобрєччині. Жовніри той експедиції впади до села Загіречко і розставившись по селі що 50 кроків біли кожного стрічного, мовляв за те, що попередного дня ставилося на їх приказ за мало робітників і відвод. Відтак усім вертаючим з роботи візникам "виплачували" по 25 бунків, при чом жовніри сідали деліквентам на голови і ноги а "сам п. поручник" бив Лука Кочувай, робітник, якому "заплачено" за роботу буками, змілів від побойв.

ВЕЛИЧАВИЙ ПОХОРОН ВОРОВСЬКОГО В МОСКВІ.

МОСКВА, 21. мая. — Тіло Воровського, совітського предстваника в Льозанні, який був там замордований 10. мая, положено на вічний спочинок в м'рзах історичного Кремлю. На комуністичний похорон зібралася така величезна товпа людей, що заплакувала велику площу і заняла прилягаючі вулиці.

Надгробні промови.

Промови над гробом вигослали дійствующий прем'єр Лев Каменев, міністер заграничних справ Чічерін і голова Екзекутивного Комітету Третого Інтернаціоналу Зіновев.

В сільському господарстві Росії має робити конкуренцію Америці.

З нагоди наближаючогося XII. З'їзду Російської Комуністичної Партії "Красная Газета" спінняється над завданнями з'їзду щодо питань в справі реформи сучасного сільськогосподарського ладу в Росії. Комуністична газета гадає, що постанови з'їзду компартії матимуть для дальшого розвитку сільського господарства в Росії величезне значіння й викличуть "справжню сільськогосподарську революцію". Чагопись зазначає, що треба як найбільше збільшити урожайність, позаяк при експортованню хліба "прийдеться конкурувати з Америкон та Канадою".

МАЛКОЛМ БРЮС ВІДДАВСЯ В РУКИ ВЛАСТЕЙ.

ТОРОНТО, 23. мая. — В офісі Робітничої Партії було тут нині сказано, що Малколм Брюс, за яким пошукує поліція в Сидней, Н. С., оскаржуючи його о бунтівничі вислови, виїхав до Нової Скошії, щоби віддатися в руки властей.

Видали приказ арештувати Брюса.

СИДНЕЙ, 22. мая. — Після того як пошукуваний тут Малколм Брюс явився нагло на робітничій конвенції в Торонто, прокуратор Малколм Петтерсон зателеграфував нині до то-

Ф'ЛОТА ГРЕЩІ КОЛО ВХОДУ ДО ДАРДАНЕЛІВ.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 23-го мая. — Грецька флота кружляє коло входу до Дарданельських Пролівів і турецьке правительство формально звернуло до Бритії на це увагу, закладаючи протест проти присутності грецьких кораблів.

Поголоски про ріжкого рода акцію зі сторони Греків викликають в Константинополі великий неспокой.

Ронтонської поліції, щоби вона доложила всіх старань і арештувала Брюса та вислала його до Кейп Бретон на розправу.

УВАГА! В КОРИСТЬ НАШОЇ ПРЕСИ! УВАГА!

ЗАХОДОМ МАНДІЛЬНИХ ОРКЕСТР ПРИ УКР. РОБ. ДІТОЧИЙ ШКОЛІ ПІД ПРОВОДОМ ТОВ. П. УГРИНЮКА

— відбудеть ся —

27. МАЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

КОНЦЕРТ

ІЗ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

Часть I.

1. Інтернаціонал — вигосить І. Корчинський
2. Із циклу "Фільми Революції" — вигосить І. Корчинський
3. Вулиця — відіграє І. група дівчат в супроводі гри на мандолинах
4. Ой зрада, зрада — відіграє К. Палок в супроводі гри на півні
5. Страдаюча мати — відіграє А. Мойсоюка
6. Гей, у мене був конячка — відіграє ІІ. група дівчат в супроводі гри на мандолинах
7. Горра пісня — відіграє А. Семенюк
8. Широке обозоння — відіграє ІІ. група дівчат в супроводі гри на мандолинах

Часть II.

9. Помаринка наша доля — баритонове солю, хор дівчат, гри на мандолинах і на півні
10. Тропак — відіграє З. Капусняк в супроводі гри на півні
11. Баламуте... — відіграють З. Капусняк, С. Третяк, Г. Марушнін, З. Марушнін, М. Харчина і К. Палок в супроводі гри на мандолинах і гітарях
12. Надгроба — відіграє ІІ. група дівчат в супроводі гри на мандолинах
13. Дивна історія — виконає на півні Соломія Третяк
14. Чом так скрито... — відіграють З. Капусняк і Г. Браденська в супроводі гри на півні
15. Прометей — відіграє І. група дівчат в супров. гри на мандолинах
16. Вперед, вперед!

Супровід на півні виконає Соломія Третяк.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ПРИХОДІТЬ ЯКНАЙЧИСЛЕННІШЕ Я КЛИЧТЕ СВОІХ ЗНАКОМИХ.

Увага! ПОСЛІДНА ШТУКА ЦЕГО СЕЗОНУ! Увага!

ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКИЙ КРУЖОК УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ

— відіграє —

в суботу, дня 26.го мая

В УКР. РОБІТНИЧИМ ДОМІ В ВІННІПЕГУ

нову знамениту драму в 5. діях відомого молодого пролетарського письменника М. Грчана п. н.

ДВАНАЙЦЯТЬ

В ЯКІЙ ЗМАЛЬОВАНА БОРОТБЯ РЕВОЛЮЦІЙНОЇ ВАТАГИ, ПІД ПРОВОДОМ МЕЛЬНИЧУКА, ШЕРЕМЕТИ І ЦЕПКА, В СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

Автор — близький товариш героїв своєї драми — дає чудовий і вірний малюнок боротьби безсмертної слави ватаги дванайцятьох революціонерів і героїської смерті її провідників. Драма "Дванайцять" написана спеціально для Драматичного Кружка У. Р. Д. в Вінніпегу, тільки що наспіла з Європи і ставиться перший раз на сцені.

ШИРЬТІ СКРІЗЬ ВІСТКУ ПРО ВИСТАВУ ЦЕЙ ДРАМИ.

ЦІНКИ МІСЦЬ: 55, 40 І 27 ЦНТ. ПОЧАТОК О ГОД. 8.30 ВЕЧЕРОМ.

Тикети можна завчасу набутти в буфеті Українського Робітничого Дому, а в день предствлення при касі.

“UKRAINIAN LABOR NEWS”
Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
Winnipeg, Man.

Subscription per year \$4.00
Telephone: St. John 1465.

“УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ”
газета для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
В СЕРЕДУ І СУБОТУ.

Видає Стотаришчя “Українських Робітничих Вістей”
Передплата на рік \$4.00

Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

НОВІ ПЛЯНИ НА ПОВАЛЕННЯ РАДРЕПУБЛИК.

В останніх часах з Європи наспівають вісті, які вказують на те, що міжнародний капітал все ще планує ріжного рода заговори і авантури проти Радянських Республік.

Лише кілька днів тому назад світ облетіла вістка, що Велика Британія вислала до СРСР ноту, в якій домогається від неї безумовного сповнення до 10 днів певних британських жадань, в противнім разі буде зірваний британсько-російський торговельний договір. Будь-такі, що уважають цю ноту за удриття і предсказували, що між обома країнами може прийти не лише до зірвання зносин, але й до проголошення війни. Над нотою ведуться тепер в Лондоні переговори, які ще не скінчилися і вислід їх невідомий.

Майже рiвночасно з висланням британської ноти світ облетіла друга вістка: про замордовання в Лозанні совіського посла Воробського. Характеристично, що замордовання dokonano в місті, в якій відбувається т. зв. близько-східна-мирова конференція.

Обидва акти — вислання ноти і замордовання Воробського — були звернені проти СРСР і цілого С.С.С.Р.

Та на цім не кінче. Ось ще одна кулька в бік Радянських Республік, цим разом покищо не завдана ще, тільки плянована, зглядно дораджувана.

Берлінський кореспондент англійської ліберальної газети “Манчестер Гардіян” доносить до своєї газети, що в його руки допали копії тайних телеграм, які вислали до Риму італійський посол в Москві Аматорі. В цих телеграмах Аматорі радить італійському правительству умовитися тайно з Англією і відкрити разом з Москвою англійську і італійську торговельні делегації. Він рекомендує також Англії і Італії умовитися з Францією, Злученими Державами і Японією щодо цілковитої ізоляції Радянських Республік.

Німецькі, хоч і буде ще деякі час підтримувати звязки з Радянськими Республіками, привнедена буде остаточно підти за іншими державами.

На думку Аматорі, такий крок був би великим ударом для радянської влади, так як Радянські Республіки не мали би спромоги доставити з заграниччя средства. Це підірвало би авторітет комуністів в очах мас і привело би скорше чи пізніше до повалення радянської влади.

Коротко кажучи, італійський посол в Москві Аматорі радить своему правительству організувати нову блокаду Радянських Республік в цілі повалення радянської влади.

А ось найновіша цитка з контрреволюційного поля. Цим разом це спільний план російських і німецьких монархістів на повалення радянської влади і привернення зраду в Росії, а потім і в Німеччині — монархії.

Про план цей доносить один американський кореспондент в депеші з Лондону, датованій 21. мая. Він каже, що про план довідався від одного Росіянина з високого стану, який не є звязаний з жадною з російських крайніх партій. План представляється так.

Крайне крило російських монархістів, при допомозі пруських юнків під проводом ген. Людendorfa, планує в скорім часі напад на Радянські Республіки в цілі повалення радянської влади і привернення монархії в Росії та посадження, при допомозі монархістичної Росії, Готендернів на троні Німеччини. Цей план російські монархісти мали предложити певним антантським политикам, однак дотепер не відіпринято ще ніякої акції.

Принадково це викриває ціль німецької тайної армії, якої боюється Франція. Вона є призначена не для війни з Францією, щоб її відіститися, а для привернення авторитету в Росії і Німеччині. Ця армія має 175,000 людей, з яких всі є бузшими офіцерами німецької армії, є високо вишколені в військовій штуці і вірні старому режимові. Кождий з них має карабин і 300 патронів амуніції, а ціла організація має кілька легких полкових драмат. Вона є поділена на одиниці по 10,000 людей кожда під командою генерала. Одиниці є поділені на баталіони по 1,000 людей кождий. Кождий мушкетер є способний командувати.

В плані цієї армії є нападати на Росію, захопивши стратегічні точки кожої границі, а в першій мiрi Петроград. Сказано, що вже 18,000 людей з тої армії переїхали в цивільній одезі до Фінляндії, в той час як тисячі інших переходять через Польщу, яка надіючись дістати більше російської (чи української) території підчас замшання, яке би слідувало за інвазією, дивитися на це через пальці.

В Фінляндії реакційне протисовітське правительство було би раде побачити Сівити поваленими і надіється також захопити якусь часть російської території.

Заговорники мали вже дістати 18 кораблів уміркованої величини, які є наладовані зброєю і засобами і їдять по ріжних балтійських портах. Ці кораблі мали бути доставлені при помочи Крупа. Шість з них поперх тиждеш тому назад мали находити в Копенгагзі. В плані цих кораблів є висісти десь коло Кровштаду і захопити місто і форт, ужити їх як базу для операції проти Петрограду.

Російська монархістична організація за границею є фінансована німецькою юнкерською організацією. Також мають бути наготові великі фонди, коли прийде час до виступу.

Так представляється план нападу на Радянські Республіки зі створіння російських і німецьких монархістів після опуску американського кореспондента. Кілько в цім є правди, а кілько вигадки — сказати не можна. В кождім разі, люди в останніх часах вказують на те, що такий план, як повніше описаний, є можливий. Міжнародна реакція бачить, що радянська будівля не валиться сама від себе, як дехто з буржуазного світа сподівався, а навпаки, хоч і поволи але зміцнюється. Тому в неї і виривають ріжні чорні плани на повалення цієї будівлі.

Та чи всі міжнародний капітал здатні зароджуватися новий світ? Минувшина показала, що ні. Нова війна проти Радянських Республік, чи хоч-би лише повнова їх блоклада може принести їм нові мукі, нові руїни, однак вбити їх не зможе.

Робітники-ж всіх країв, особливо західно-європейських, повинні добре слідити за тим, які авантури планують їх правительства проти Радянських Республік, і недопустити до повного злочину над робітничими державами.

Петлюра - Пілсудський - Фош.

Коли ви думаєте, що петлюрщина зовсім здохла, то дуже помиляється. Не забувайте, що Петлюра, це потрібний для Польщі манекін і хоч він здох, всетаки польські пані піддержують його при життю охלאпами з панських столів.

Фактично в українській політиці петлюрщина є основою збанкротувала. Сьогодні вона опирається виключно на кучу інтелігентів, що зуть себе “міністрами У.Н.Р.”, та кілька сотках інтернованих в польських таборах офіцерах. Вся інша українська контрреволюція огидно відвернулася від Петлюри і творить окремі групи, з окремими програмами, тактикою і методами, розуміється тільки на папері. По правді всі ці групи сходяться в кінець заданням в одному бажанні: повалити на Україні Радянську, робітничо-селянську владу. Головним чинником, що зробив Петлюру в о-члах української контрреволюції — “контрреволюціонером”, це його союз з Польщею. І хоч укр. контрреволюція спільно підписувала цей союз враз з своїм “головним отаманом”, всетаки вона відвернулася його. Не тому, що “союз” був невигідний для “непкы України”, а тому, що український трудовий народ гнів в 1920 р. враз з Червоною Армією і польських панів і їх “союзників” Петлюру з України. Тому то хитрий укр. контрреволюційний політик, щоб забезпечитися на можливу будуччину і не страпити свого “авторітету” — звалив всю вину на Петлюру, мовляв, це не ми, а він грався з Польщею. Але-ж свідки “союза” не помрими і дуже добре тямлять, що ріжні “міністрами”, як Мазепа, Мартос і інші в 1920 р. зрікалися в Варшаві всіх прав до Галичини, видавали її польським панам за свій “союз”, а сьогодні безумовно протестують, як “соціалдемократи” проти — прилучення той Галичини до Польщі. На таку двовличність і нахобість справді здібні тільки патріоти!

Не будемо згадувати тут, який вплив та значіння мають серед українських мас навіть петлюрські політичні контрреволюційні групи, що тепер коротко зуть свої діні на еміграції в західній Європі. Це було би злим, бо вони зовсім невідомі тим масам, а як відомі, то з некорисною для них бою. Купка паршивеньких інтелігентів, що ще живуть слабкою надією на “зміну” і трясуть її з кождим днем — це ж проганенні генерали без війська. Українські маси ніколи не можуть забути інвазію німецьких і польських імперіалістів, яких привабляли так правіріні петлюрці, як і “соціалдемократи”, “соціалсамостійники” і т. д. (Шоб краще туманити очі т.м. масам, в свій час на Україні найкращі реакціонери додали до своєї назви “соціалісти”. Було в моді.)

Але, українській контрреволюції на еміграції в кінці кітчик остогидно гнити і голодувати, тому то починаючи осеню 1922 р. а докінчуючи весною 1923, вони заворушилися. І швидко, що заворушилися всі групи. Як на згрозуні владив Винниченко в свій вищерблений, полатаний дзвін і загололиз, як на похорожах про “єдиний, демократичний, національний фронт”. Генерал Греків, що числиться на службі французької і польської штабу, одержав від Франції більш грошеві субвенції і вихав зі своїм адютантом Сагайдячином з Відня в Бесарабію “організувати новий похід на Радянську Україну”. Уже осеню 1922 року на таємних нарадах з Пілсудським — у Варшаві були визначені навіть головні команданти ударних “армій”. Це Петлюра, Греків і Врангель. Французи дуже хитро стерли вороговання Грекова з Петлюрою і побратави їх, а вже сам Греків приєднав до “нового походу” такого союзника, як Врангель. 18. грудня 1922 р. на спільній нараді в Варшаві, бу-

ло встановлено, що “похід” повинен початися невідкладно раннюю весною 1923 р. Але як на злість Радянський уряд пош концентрувати великі сили Червоної Армії здох польської і румунської границі і “похід” — покищо відложити, хоч Греків дали “організує”.

Але на цьому не дуже добре вишив Петлюра з своїми “міністрами” в Тарнові. Не помагали нові “точні” звідомлення польському штабови про “великі повстання” на Україні, не помагала шпійонська робота петлюрців серед українців в Галичині і Волині, не помагало і це, що петлюрські офіцери стали найвірнішими “співробітниками” польської дефензивы (шпійонської організації) так в Польщі, як на Україні, і в інших європейських державах, де живуть укр. емігранти. Панський уряд в Варшаві все більше цурався Петлюри, не давав йому грошей, а в петлюрських таборах стало “козакам” ще скрутніше. Польські пани досить невірності, бо скоро забувають всі заслуги української контрреволюції. Це-ж не так давно, бо в жовтні 1922 року головними агітаторами в укр. селах Галичини за виборами до варшавського союму були петлюрські офіцери, що ствержено документами. Всетаки пани по використанню їх, забули. Треба було ратувати ситуацію. І як на-паста, цагода прийшла. В Кляйпеді, на Литві, вибухло повстання Литовців проти польських панів, яке скоро розрослося і прогнало навіть Французів, а не то Поляків. Польський уряд задумав зреванкуватися бунтарським Литовцям і “зробити” своє повстання. Але шкода було посилати на певну смерть своїх воюків і вони пригадали — “союзника” Петлюру. Ясно, що петлюрські офіцери радо пішли. Скінчилися, на дикому сльозодориванні кількох литовських сід, насилавано неввинних жінок і дівчат, але факт залишився фактом. Литовське повстання подавляють петлюрці!

Однак чимале здивовання викликала в початку мая 1923 р. значна перемена в петлюрському гнізді. Ріжні люди, ріж-но пояснювали собі що перемуду, але певних даних не було. Аж недавно тайну висвітлив “по ширості” один з вищих урядовців петлюрського “уряду” в приватній балачці: “що не зашкодить впрочім подати пі до ширшого відома. (Характерне це, що навіть від найбільшого “міністра” У.Н.Р. можна за добру вечеру довідатися про всі глибокі “урядові” тайни. Шірі малоросі, що на умі, це й на язиці! Але рiвночасно це є доказом, на скільки навіть найбільші співробітники Петлюри не вірять в свої успіхи.)

З початком мая 1923 у великій параді прибув до Варшави з ескадрою літаків французький генерал, головно-командуючий французькою армією Фош. Це той самий, якого вважали головним побідником Німеччини, Австрії, Болгарії і Туреччини в світовій імперіалістичній війні. Генерал Фош приїздив на інспекцію французької колоніальної — польської армії, т. зв. важних державних нарадах. Маршалок польської армії Пілсудський, по переконанню “соціалдемократ”, дуже мріє про Польщу від моря до моря і тому при кождій нагоді старається підсунути свого “союзника” Петлюру, щоб при його допомозі заволодіти границіні стовпи Речі Посполитої, Польської, над Чорним Морем. Не поминув і тепер цього. В довшій нараді з генералом Фошом він вису-зував цей план і заручивши, що Петлюра зовсім безбачна людина — дійшов до порозуміння. Вислади такі:

- 1) В найкоротшому часі “уряд” У.Н.Р. переїде з Тарнова у Варшаву, де буде “працювати” постійно.
- 2) В петлюрські табори в Каліші, Шилйорні, Стшалкові і ин. прибудуть з початком

черня 1923 французькі військові інструктори для навчання модерної военої штуки.

- 3) Від Франції через Польщу “уряд” У.Н.Р. одержує постійну грошеву субвенцію.
- 4) Франція признає “уряд” У.Н.Р. на чолі з Петлюрою.
- 5) Польща дозволяє на відкриття української катедры на варшавському університеті.

За це все Петлюра і його “уряд” згодилися і підписали таємну умову:

- 1) Зрікаються всіх претенцій до Східної Радичини, так тепер, як і пізнійше.
- 2) “Уряд” У.Н.Р. вживе всіх сил, щоб в час підготовлення великого повстання на Україні проти Радянської Влади і з хвилею походу, у всьому допомагає польській армії.
- 3) По занятю України до Дністра, “уряд” У.Н.Р. віддає ціле Правобережжя на протязі 25 років в цілковите користування Польщі, за що одержує матеріальну і військову підтримку на Лівобережжю.
- 4) На Лівобережжю будуть повернені всі маєтки польським панам, евентуально “уряд” У.Н.Р. заплатити за них французькою валютою пошкодованні власникам.
- 5) На видачок поганого заведеного порядку на Лівобережжю, Франція застерігає собі окупацию і цієї частини України, щоб забезпечити громадянам їх майно і життя.
- 6) Українська армія буде під контролею французького штабу, а залізниця на Лівобережжю під управлінням французьких спеціалістів.
- 7) Договір цей держаться в найбільшій тайні, а для форми, закордонні місці У.Н.Р., як що ще існують десь, зліквідувати, а на їх місці утворити “Українське товариство Ліги Націй”.

Ось те, що відомо з тайного договору. Можливо, що дехто віднесеться до цього з недовірям, мовляв, чи одно пишуть? Але ми можемо potwierдити, що це факт, чого найкращим доказом є приєднак французьких інструкторів, петлюрських таборок, краці умовин інтернованих, серіозне підготування до вїзду “міністра” з Тарнова до Варшави (Петлюра вже там), а також відкриття укр. катедр (офіційно пишеться: високих курсів) у варшавському університеті та заміна місій У.Н.Р. в Бухаресті і Празі на “товариства ліги націй”. Петлюрщина для нас на стільки маловажна, що нам шкода було би паперу писати про неї. Але для інформації робітничтва, ми подаємо відомости про цей новий “чесний” договір української націоналпатріотичної банди, як що він доказ “ідейности” дрібнобуржуазії.

Ясно, що смішно стає, перенестиши про ці плани Петлюри — Пілсудського і Фоша, а де нехай планують. Треба-ж шобнебудь робити, даром сидіти налокуче. Ми на наступні спокійні, що так-же байдуже приймаємо до відома новий договір галицьких українських патріотів з Варшавою, куди вони в останніх часах досить часто заглядають. Нас це анітрохи не здивує, бо хібаж можна шоб більше надіється від буржуазії і її наймитів?

Розуміється на всі плани Фоша — Пілсудського і Петлюри Радянська Федерация не киває навіть пальцем в чоботі. А пани вже торгують, підписують, присягають... Нехай! Кождий промишляє, як уміє, шоб — жити. А Червона Армія кождої хвилі готовя і свій порох держить сухий...

Зісь М.

ПЕТРУШЕВИЧІВЦІ НА СЛУЖБІ У ПОЛЬСЬКОЇ ШПАХТИ.

(Від нашого львівського кореспондента.)

Петрушевичівці хочуть робити угоду з Поляками. Віддають Польщі українське приватне шкільництво і “Дністер”. Поїздка до Варшави. Орган Петрушевичів в роді денуціатів. Заборона обходу У.С.Д.П. 1. мая — і петрушевичівці.

Диктатор Петрушевич скрізь-богато кричить, що він непримирний ворог Польщі, що ненавидить кождого Поляка і т. д. Це саме голосять всі його висланники та всі петрушевичівські газети, які накликають всіх Українців, шоб вірні тільки Петрушевичови та його післанням. Петрушевич туманив людей, натягав на долари Америку і Канаду та писав оферти до Антанти, шоби прїняла його на службу. Антанта оферту Петрушевичів і його кумпанів відкинула, бо мала вже на службі у себе Польщу.

Діставши облизня Петрушевичів з своїми людьми пустився на дальші залицання, але вже до самої Польщі.

Пого орган в краю львівське “Діло” виступило з цілим рядом статей, в яких накидалися мокрим рідном на Радянську Україну, почало ставити ряд “конкретних” домагань до Польщі. Мало цього, підбрало люшків, які почали вже ці “конкретні” домагання реалізувати.

Під впливом статей “Діла” виступила тепер “краєва студентська Рада”, в якій, мимоходом сказавши, сидять самі “фашісти”, члені т. зв. “революційної Ради”, та в якій головну роль грають старшини галицької армії, з проектом “легалізації” тайного українського університету у Львові. На 3. мая ц. р. скликано в цій справі наради у Львові.

Друга група петрушевичівців, “вороги” газети “Діло” з міщанського “Слова”, видвинула знова проект передання українських приватних народних шкіл у Львові — Польщі мовляв тому, що тяжко їх вдержати.

Незалежно знова від цього директор “Дністра” д-р Федак, Голова Горожанського Комітету, виступив з проектом передачі на стат польської держави товариство взаїмних обезпечень “Дністер”. До Варшави їдять день в день 28. цвітня 1923.

В цій історії заборони 1. мая цікаве це, що коли представник У.С.Д.П. дістав її аж 28. цвітня, то директори деяких українських інституцій знали про неї вже 26. цвітня, отже скоріше чим сама У.С.Д.П. Так українська політика стає на нову “практичну” дорогу. За вську ціну змагає “патріотичний” табір до угоди з Польщею. Шоб при тому ворожо виступав проти українського соціалістичного робітничтва, це зрозуміле. Ми патріотам невигідні, бо демаскуємо їх конвчаття з польською буржуазією. Тому така лють на нас у патріотів. Та нас це не спинить вносити на світло дня “патріотичні” діла. Вирочим, дні патріотів і так починаються.

СВЯТКОВАННЯ ПЕРШОГО МАЯ В ЧЕХОСЛОВАЧИНІ.

На це свято від двох місяців приготувалися чеські соціалпатріотичні партії. Агітували в своїх органах, збирали маніфестантів, словом хотіли доказати свою силу. Але дуже розчарувалося. Помімо великої підготовки — їх маніфестації виявили дуже бідними. Нпрм. в Празі “соціалдемократи” (з якими йшли й українські мартовіці) зібрали всього 4 тисячі людей, а комуністи 20 тисяч! В цілій Чехії в комуністичних походах брало участь поперх 1 мільон робітників і робітниць, причм дали доказ, що робітничтво з кождим роком більш організовується і відходить від соціал-зрадників.

Всі будіпатріотичні маніфестації в Празі відбулися з гучними оркестрами, співями і т. д. За це дуже поважно і серіозно перейшли безконечні ряди комуністів, без оркестрів і співів, що надавало їх походу ще більшої поваги. На червоних таблицах комуністи

С. Т. —

НОВІ КНИЖКИ! --- НОВІ КНИЖКИ!

Товариші! Памятайте, що в свідомості наша сила, а свідомість здобується з книжок. Кождий робітник повинен збільшити свою бібліотеку і свідомість садуючими новими книжками:

ЩО ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обнимає 80 сторін друку, ціна лише 20 ц.

ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Синявський; 110 сторін друку, ціна 35 ц.

ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна 25 ц.

Замовлення разом з грішми слати до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

КООПЕРАТИВНЕ ВИДАВНИЦТВО “ГАРТ” НА УКРАЇНІ.

В Харкові організувалося кооперативне Т-во “Гарт”, яке має видавати марксіську наукову й художню літературу на українській мові.

Членами можуть бути радянські громадські організації, члені компартії, пролетарських організацій і окремі робітники, червоноарміїці і незаможні селяне.

ЗВІТ З ТАЙНОГО ЗАСІДАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ У ВІДНІ

З ДНЯ 14 ЦВІТНЯ 1923.

(Продовження.)

Присутні: Лев Левицький, Крушельницький, д-р М. Лозинський, д-р Колесса, д-р Перфєцький, С. Вітик, В. Панейко, Лев Петрушевич, д-р О. Марітцак, д-р К. Трильовський, Писецький, д-р К. Левицький, Сінгалевич, Вітвицький.

Нарада проводиться Лев Левицький, опісля Крушельницького і Трильовського.

А. Крушельницький: запитує чи на підставі вчорашньої ухвали повідомлено д-ра Е. Петрушевича про нинішнє засідання, бо його не видно на нарадах.

Л. Левицький: пояснює, що запрошення до д-ра Е. Петрушевича взяв Лев Петрушевич і він не знає, чи п. Л. Петрушевич вручив д-рові Е. Петрушевичеві.

Лев Петрушевич: заявляє, що запрошення на сьогоднішнє засідання вручив д-рові Е. Петрушевичеві особисто.

С. Вітик: констатує, що Петрушевич видно й далі живе в диктаторській німбі, бо вже минулого року прислав на засідання Національної Ради дуже обидливе письмо, а тепер ігнорує її мовчачкою. Обидити він нікого з нас не може, каже Вітик, бо ми знаємо його «високу» інтелігентність. Я думаю, що Петрушевич хопиться як дошки ратунку засідань Національної Ради по страшній компромітації, яку пережив, кажучи всім мовчати і ждати терпеливо на вирішення антанті в своїм найвишнім і злочинним оптимізмі, мігби фактично сая тжк ратувати себе прибавлючи на засідання Національної Ради, але я бачу, що для нього нема ратунку, тому перейдім над цією справою до дневного порядку.

Лев Левицький: запитує д-ра Костя Левицького, як уповноваженого по закордонним справам про дальшій події і про дальшій наради в Берліні.

Д-р К. Левицький: запитує який є порядок дня, бо він являється тільки як член Національної Ради, а не як офіційна особа і прийшов брати участь в засіданнях Національної Ради в характері звичайного члена.

Лев Левицький: пригадує, що засідання Національної Ради перервано перед двома тижнями тільки на жадання д-ра К. Левицького, який заявив, що мусять вийти на наради, а по пороті здать звіт з діяльності уряду і приїде іменем уряду з ріжними шесками — отже Національна Рада жеде на дальшій звіт д-ра К. Левицького і на її пропозиції уряду.

Далі відчитує Лев Петрушевич письмо емігрантів на Чехословаччині, які описують свою незавидну долю і жадать поради куди їм тепер звернутись і що мають робити.

Д-р К. Левицький: заявляє, що він вже 14 марта сейчас по вирішенню східних кордонів Польщі висв свою димісію з уповноваженого по закордонним справам на руки президента Петрушевича, отже не має ніякого уповноваження говорити в імені уряду.

С. Вітик: вказує, що д-р Костя Левицький, тепер доперва приходити із своєю димісією з дня 14 марта, а на останнім засіданню Національної Ради про ніяку димісію й не згадував, тільки противно, що мусять вийти на наради. Наколи-б д-р К. Левицький й на далі не хотів здати звіту з останніх нарад, як відбулася поза Віднем, то ми попросимо п. Панейку, який як звісно — також був запрошений на ті наради, щоб він подав нам перебіг тих нарад.

Д-р К. Левицький: заявляє, що він скаже про перебіг нарад, але застерігається, що говорить тільки як член Національної Ради, а не іменем уряду.

Розказує, що д-р Е. Петрушевич заіпросив його, Панейку і делегатів з краю на конференцію до Берліна, а що делегати Галичини з ріжних причин не могли дістати віза до Берліна, проте наради відбудуся в другім місці. Члени делегації з краю заявили, що вони перли також на що нараду, бо читали в польській пресі, що Петрушевич і його уряд вибираються до Харкова, а також думают забрати з собою військової частини, які знаходяться на Чехословаччині. Д-р Е. Петрушевич і К. Левицький впевнили делегатів, що вони таких намірів не мали і не мають. Делегати з краю заявили, що з початку рішення антанті поразили їх який громом, бо від Петрушевича мали іншій заяву, але опісля наступило успокоєння. Докорали тільки чому Петрушевич так вів антанті... Д-р Петрушевич відповів, що вина такого вирішення лежить по стороні краю, бо край усі його кроки і вчинки одобрював. Далі подає д-р К. Левицький, що делегати казали, що тепер головна акція мусять вестися в краї і тому до краю повинно вернутись як найбільше емігрантів, бо нема нікого до роботи. Годились, щоби Петрушевич лишився з урядом закордоном, деє можев Швайцарії, але ніяк щоби не переїздив до Харкова або щоби вів політику з орієнтацією на Радянські республіки. В виду того Петрушевич рішився осісти в Швайцарії і дібрати собі кількох людей до ведення дія уряду. Обстоювати далі лінію незалежної Галичини, а всі партії в краю вівзати до видержання одностайного фронту. Що до Національної Ради в краю, то вона тепер не може східитись, треба одначе, щоби вона залишилася, але Петрушевич жадав, щоби доповнилася з молодших людей і пошрилася на делегатів Волині, Холмщині, Полісся і Підляшя.

С. Вітик: констатує, що Петрушевич і Костя Левицький вихади і відбували наради з проминенням Національної Ради, яка радила закордоном. Натомість покидали собі людей, які не мають ніякого права промовляти навіть іменем членів Національної Ради, що є в краю. Так то поступав Петрушевич і К. Левицький цілий час свого т. зв. урядованія не маючи дійсних уповажень від Національної Ради з краю, яка не могла зійтись. Писав служачальці ноті до антанті такі в імені той Нац. Ради аж доки не провалився. І тепер Петрушевич аргює собі якій повновасти від Нац. Ради з краю хоча ті члени, які були, ось як п. Коновалець, ніколи не засідали в Нац. Ради, отже уряд його буде й далі самозванчим і фівтинним, без ніяких повновастей Національної Ради. Вкінці звертається до Панейку з просьбою, щоби він від себе подав звіт з цілого ходу нарад.

В. Панейко: заявляє готовість подати звіт з нарад, звіт, який буде доповненім звіту д-ра Костя Левицького. Він каже, що в промові Петрушевича й даліше пробивався оптимізм та що Петрушевич уважав вирішення держав антанті лиш як дрібний епізод, про який шкода навіть говорити. Д-р Петрушевич буде на тім, що може вже цього року, а найдалі на другій рік лідує походом на Галичину большевики і він тоді здобуде незалежність Східної Галичини. Він покликався на те, що заключив тайний договір з большевиками в Генуї, а й тепер в Берліні поизкав від большевиків обіяшки підмоги проти поляків. Д-р Петрушевич тішався також, дуже тим, що його охрестия іменем де Валери. Що до мене, каже Панейко, то я через цілий час нарад не забрав ніякого голосу, бо не хотів мішати забави. Усі ті наради уважав як діточу забаву, де один другим кадали. Я уважав одних вартих других. Доперва післядного дня нарад на виразне жадання і кількарзовий зазна, щоби я сказав свою думку, дав я відповідь на спрецизовані мені питання.

Заяти були:
Як я діялюсь на дальшій розвій справи Сх. Галичини?
Як поводитися в краю?
Як дивлюсь на дальше іstownання уряду Петрушевича закордоном?
Що робити з армією?
Як віднестись до большевиків?
На перше питання і друге відповів я, що по вирішенню антанті годі віддаватись яким небудь ілюзіям. Треба погодитись з тим, як погодились Німці в Чехах, або як погодились Альзаці. Треба закинути всяку думку збройних повстань, бо ми до того не досорили і оні при теперішнім стані річи в Польщі, її збройної організації бодай довгий час не можуть аdataтсь, в краю треба забратись до звичайної організації праці.

На третє питання відповів я, що тепер нема ніякого змислу творити якийсь уряд Петрушевича закордоном, бо передовсім держави антанті, які є звязані вирішенням східних границь Польщі, не будуть толерувати ніякого уряду Петрушевича, бо тим самим нарушувалиб суверенність Польщі і свої власні рішення. З Петрушевичом, як з приватною людиною говорив би може неондин політик, як дипломат, який цікавивбся справою Східної Галичини. Так як в часі світової війни говорили з Масариком. Але коли ми увидимо собі ролю Масарика, який в часі війни не виступав закордоном ніколи як якийсь президент, а противагом його з Петрушевичом, то очевидно я є цілою душою протів того, щоби д-ра Петрушевича вислати за кордон. Бо коли Масарик людина интересна, філософ, з широким поглядом на справи світа, муж глубокої науки, то Петрушевич крім надзвичайної амбіції не уявляє собою нічого хочби трошки интересного для чужинця. Він вихований в Сколім надається хіба, може й не дуже, до ведення адвокатської канцелярії, а зацікавити чужинців він нічим не може. Своєю наївністю він тільки може осхитити нас, як це досі було. Тому заявляю, що лишю шуткарам рівняти його з Масариком або де Валерою. Мене питали про мій осуд і я отверто кажу йому, додаючи до того мотиви, які дозволю собі на найближшій засіданню Національної Ради повторити. Сам Петрушевич коли створить уряд, викличе в Галичині тільки несприятливий репресії серед населенія.

Що до армії то її повинно розвзяти, а козаки і старшини повинні вернутись до краю.

До большевиків відношуся негативно. Я є прихильником політики Сходу, і звороту цілої нашої політики на Схід, але Схід не большевицький, бо ми бачимо, що большевики у себе тепер виробляють.

По короткій формальній дискусії відложено засідання до понеділка.

(Дальше буде.)

З ПІДКАРПАТТЯ.

(Від нашого кореспондента з Галичини.)

Заворушилось робітничтвом Підкарпаття. Голос пролетарської партії, пізнання свого клясового становіща, зрозуміння, що тільки рішуча боротьба робітничої кляси, певний виступ клясово організованих робітників може почити в тому тяжкому положенню, в якому опинилась робітничка кляса Східної Галичини.

Невідомо до недавня було становіще тих тисяч робітників, що продавали свою роботу в тих тартакх, які десятиками розсіяні по цілому Підкарпатті. Почавши від того місяця де сходяться кордони Радянської України, Румунії і сьогоднішній Польщі аж до глибокої Лемківщини повиростали більші і менші тартаки, які оперли ся на західно-європейському капіталі і користуються темнотою у клясово невідомості населенія галицьких гір, немилосердно грабили і виснажували працюючих по тартаках робітників.

Населенія гірське, яке до війни займалося випасанням худоби, знижене війною, пограбоване кождим військом, що воювало на цих теренах, немачої змоги вижити ти себе ні своєї родині, не маючи поняття про робітничу факху організацію, давало знаменитий матеріал колоніального визиску міжнародного капіталізму. Вандрувало вель частю в румунські або чеські лісові терени за роботою, частина йшла в службу французько-чеському капіталістови до вирибки галицьких лісів а в найтяжшому положенню знайшлися ті, що маючи пів або цілий морг поля доробляли решту конечних до життя засобів в поближких тартаках.

Тому не дивлячись на тяжку кризу, яку проходить капітал по цілому світі, до війни скоренько відбудувалися майже всі тартаки а крім того, повстало багато нових. Міжнародний капітал позичачою польській державі гроші на озброєння і війни, майже за безцінний винайм карпатські ліси, і не дивлячись на ніщо, немилосердно їх винищує. Цілі збоха високих карпатських смерек, буквої ліси а навіть ті нечисленні кедрні карпатських лісів падають під сокирою міжнародного капіталу. Безпереривно йдуть маси позізді з деревяним сіривцем Карпат у всі докові приєтани Європи. Шурком тягнуться

полізді дерева в Гданськ і всі інші граничні місця сьогоднішньої Польщі. Капітал, анархічно нищить багатства Карпат, віддані за грубі кабани польському урядом і несе в бездонні кишені ситих банкірів західної Європи мільярдові зиски.

Майже в кождім гірським селі, при залізничній дорозі, існує який тартак, в яким працює кілька сот наших галицьких робітників. Приміром при залізничній Делятин - Керессеозо на кождій стації існує який тартак. В Делятині, Дорі, Миколичині, Яремчу, Ворохті і т. д. Ціла залізниця, що йде звідкля Підкарпаття від Станицької до Турки висилає майже з кождої стації стьку вужко-торових залізничних в гори, які звозять карпатське дерево.

Відку клясової боротьби, що завзято йде по цілому світі, відбисся і на Підкарпатті. До недавня це небуло там навіть професійних організацій.

Та горнутьсь визискувані робітники масово до новостворених клясових організацій а в слід за тим і творять там у карпатських лісах та тартаках сильні групи та яєчки своєї пролетарської партії боротьби.

Не в смак це тим директорам, частуникам міжнародного капіталу, що привикили бачити загуканого хлопа, який працював за педі гроші і давав себє немилосердно визискувати. Силпються переслідування на передових товаришів-організаторів деревного робітництва Підкарпаття. Неможливо счислити тих—хтєх невідомих борців пролетарської кляси, що мучаться по поліційським і повітових тюремх прикарпатської волости. Та зерно правди, що паде в серця невдоволених дає чудовий збір. Виростають десятки свідомих товаришів, що готові боротись до загину і все віддати в жертву своїй пошевоненій клясї. Професійна спілка зростає з дня на день. Не тисячі а сотки тисяч робітників стає під червоним прапором клясової боротьби. Не помагають і ті машини карабіни, якими у-зброює буржуазний уряд Польщі усі постерунки своєї жандармерії в Карпатах. Армія праці зростає і крипшає. Девідні робітники Підкарпаття відіграють свою ролю у визвольній боротьбі працюючих Східної Галичини.

Нема отже кому занятись цією справою, бо попи (яких радикал Назарук дуже полюбив і шанує в Канаді) пережених далеко важнішою роботою (сповіданням молодич і дівчат та догляданням у них святого духа), і інтелігенті дуже мало, організації теж не можуть перевести цієї спсії, бо вони доперва «на дорібку». Отже

Должна, 2. V. 1923. В. Левчи.

ДО ІНФОРМАЦІЙ НАЗАРУКА «ПРО КАНАДУ Й НАШ НАРІД У НІЙ».

(Увага, які п. Назарук повинен би використати при писанню своєї обіячної книжки.)

II.

Що Назарук «чув» про «наш нарід в Канаді».

«Україні живуть скрізь»...
«Кілько їх — нікто не знає. Ні канадський уряд, ні наші церковні ні саїтські організації».
(Назарук в «Українським Праторі».)

Кілько є Українців в Канаді — нікто не знає, — каже Назарук. Само собою розуміється, що й він про це не знає. А все-ж таки ті церковні і світські організації, в яких Назарук колектує долари, а зглядно «віродостойні» провідники тих організацій, що помагають Назарукови в його невтомиій, колекторській праці, частенько, при всякій нагоді означували число Українців в Канаді на 250 а то й 300 і більше тисяч. А тепер — оцпали вони, чи що? Все нікто не знає, кільки Українців в Канаді? Адже-ж і представники Канади на засіданнях Ліги Націй раз чи два згадували також, кільки то Українців є в їхній домінії, а тепер... «нікто не знає».

А чому «нікто не знає»? Бо годі їх поррахувати. Бо

«Статистику перевести не легко».
«Певодить на тих просторх статистику! Закї її скінчить, вона вже буде фальшива, хочби ізза величезної владності нашого народу в Новім Світі».

Як тут їх бідеш рахувати, — думає Назарук, — коли вони порозкидані тут скрізь по тих великанських просторах, а до того плодяться скорше чим криліки, прямо як комашня. Зачнеш рахувати з Сиді, Н. С., то заки дорухаєш до славног «Форту Вільям», їх вже на схолі наподлодось стільки нових, що геть тоби всю твою статистику зіпсують.

«Правда булаб та статистика, якби її можна було перевести всоди назар». А про се і мрті годі!...
Ну, й вимагати від них, що протієм співсування перестали плодитись такою неможливо, бо це дуже довго звабю, не видержить наш плодовитий нарід та й вишляб з цього національна втрапа, виходить, що справа безнадійна. Але як же такі тутешні українські «патріоти» рахували Українців в Канаді? Чи може вони й не рахували, а так собі, «на вгядь», подавали свої числа? А може вони мають якийсь свій хитрий спосіб обчислювання, якого не хотіли виявити Назарукови і через те й не признавалися, що вони знають число Українців в Канаді? Хто їх там знає.

«Старий Край зробив ту сг раш ну помилку, що не вислав тоді соди більшої кількості, духовної і світської інтелігенції».

Назарук говорить тут про той час, коли галицькі Українці «в головий масі» емігрували до Канади. Колиб не ця «страшна помилка», кождий тут було більше попів, то й статистику можна б було перевести. Тимчасом це ні «страшна помилка», ні помочи тій «проклятій статистиці», яка сиділа в печінках писарев в штці «Бурлака» а тепер морочить голову Назарукови, від попів і від світської інтелігенції не було б. «Старий Край» з його попами і панамі інтелігентами ні про чорта лисого в Канаді не дбав в тих часах, як наші галицькі нуждарі емігрували сюди і тут своїми кістками будували залізничні шляхи і переїзди дороги крізь непроходимі канадські ліси і багна, корчували ліси, та зрошували кожну пядь очищеної землі своїм потом і кровю. Доперва тільки почали заїздити сюди попи і пани-інтелігенти, коли вже у тутешньому українському фермері і робітника підлягнути гірко запрацьований долар. І не для того попридали ці птлці до Канади, щоб морочити собі голову якоюсь корисною для тутешніх українських трудящих мас роботою, а за доларами, які вони чисто в нахально-злудійський спосіб у них з року виривають. Про це Назарук може переконатись з поліційних рекордів, в яких він може знайти мнотіх своїх «поважних працівників», «віродостойних», «інтелігентних» і т. д., котрі перах колядували за кримінальними гратами. Та й сам же Назарук приїхав до Канади не за чим іншим, лишє за — доларами.

І спис Українців в Канаді зовсім можливо перевести, і то «нараз», бо тільки так і переводять спис населенія розумні люди, а не так, як Назарук думає, що треба б було рахувати, але кождий той, що за що справу нікто не брався, бо хіба за це хто-небудь щось заплатить? А в наших «патріотів» всяка справа, на якій не можна заробити, чорта варт. Сам Назарук теж за що справу не візьметься, бо в цім і для нього нема «бізнесу».

Тому він збуває її заявою, що

«Тут навіть найбистріша голова нічого не вихає».

Коли вже його «геніяльна голова» (такою бодай вважає її не менший український «геній» в Канаді, «шановний учений» Сушко), що й на гріхах проті святого Духа розуміється (про це навчав Назарук католиків на їхньому з'їзді) нічого тут порадити не може, то значить — справа пропаша. Бо тут як він каже,

«Інтелігенті дуже мало... кождий свещеник пере-ретжений, бо є між ними й такі, що мають і по 15 перекв у ріжних місцехостях! — як можна вимагати від них ще й такого рода Сизифової праці?»

Нема отже кому занятись цією справою, бо попи (яких радикал Назарук дуже полюбив і шанує в Канаді) пережених далеко важнішою роботою (сповіданням молодич і дівчат та догляданням у них святого духа), і інтелігенті дуже мало, організації теж не можуть перевести цієї спсії, бо вони доперва «на дорібку». Отже

не буде світ знати, кільки в Україні в Канаді і вони так і засмілюються не порохавані і пропадуть «ні за ципову душу».

Маса наших людей «темна», «пняцька», «паскудна» — пише Назарук.

Гарне вражіння на Назарука зробили лишє «перетяжені працю» попи і всі ті «поважні», «достойні», «мещенаси», що помагають йому збирати долари. Але «маса наших людей», імено та маса, що складає йому свій тяжко запрацьований гріш, це в Назарука темні мужики, пняки, паскудні люде. Що любить він попи і пани-інтелігентів, нікого це не здивує, бо в них він їсть і пе, з ними гуляє, — вони з ним носяться, мов з писаною торбою. Але його палюження тих людед, де яких він лізе за доларами, безлічне глузування з них — річ негідна і навіть від Назарука таки трохи несподівана.

«...при конкретній нашій люде подавали 9. (де-вять) назв або й більше. І так назвали себе: 1. Русинами, 2. Українцями, 3. Галиційцями, 4. Буковинцями, 5. Австрійцями, 6. Венграми, 7. Росіянами, 8. Греко-католиками і навіть 9. Поляками».

«Приначина сьому не тільки темнота в масі наших людед, але й неосвідомлення конкретних урядовців».

Отже Назарук бачить тут причину лишє в «темноті маси наших людед» і трохи в «неосвідомленню конкретних урядовців». А всі його попи і інтелігенти — то патріотичні ангели. Але ми скажемо Назарукови отверто, що він знає але скриває, що самі таки його попи і інтелігенти тут в Канаді навчили «наших людед» називатись всіми тими назвами. Русинами хрестили і звали їх до недавна сам Будка і його попи, царсько-королівський професор Сушко, у котрого мешкає міністер Назарук, і українські патріотичні часопис (радімо Назарукови заглянути до «Канадійського Русина», «Канадійського Фермера» «Ранка» з недавніх минулих літ). Бувший «український адерман» в Вінніпегу, великий патріот Стефанік завсиди гордиться тим, що він вступав «Галиційців» і по нинішній день він на публічних зборах промовляє до «чесних Галиційців». А пресвітеріанський піп Бичинський, з котрого Назарук зробив навіть основателя якогось укр. письменницького клубу, оце таки недавно заявляв в «Фрі Прес», що «Галиційці надылясь одержати справедливість при допомозі Британії». «Буковинцями» промовить і заканикає їх держатись раз як «Буковинці», а другий як «руські люди» теж великий патріот — піп Божик в Вінніпегу. А хто ввпечатив в память «наших людед», що вони перше всего «греко-католики» а потім Українці і що сами хотять? Ну а хтжж, як це любі Назарукови попи з Будкою і Сушкою на чолі. А «австрійського» патріотизму хто тут навчав Українців? Та таж сама братія, що крутиться нині коло Назарука. Нехай Назарук попросить попів, щоб дали йому «патріотичний лист» Будки, виданий в початках війни, яким він закликав вірних синів Австрії і австрійського цесарика пієсніпати до оборони своєї «вітчини». Тоді то й «шановний учений» Сушко з гордістю друкував навіть на маленьким статуті «Просвіти» свое... «царсько-королівський професор Др. Олександр Сушко». Але за це все винен... наш темний нарід».

Ех, винен він. Винен за те, що всю ту інтелігентську дрянть годує своєю кравчицею а вона сама туманить і баламутить його та ще й гуляє з нього

«Жадег нарід не такий паскудний, як наш і російський».

Так сказав хтось Назарукови і він рунуть за правдивість цієї, як і всіх інших писаних ним твердєнь. Про «нашого чоловіка» говорив йому о. Ірха, що він

«...нічого не шалить, тільки все проинває».
«хотить обдертий, цьюками штани сніпає до куні».

Хтсь то оповідав йому «в присутности ВІР. о. Крижановського о. ЧСВВ в Мондер, Алта, про пнянство українських фермерів осцо»:

«Тепер майже в кождій хаті поть і то так, що се може знищити наш нарід. Перше, коли не було страху перед судом, ішли менше. А тепер оден другого боїться в тому нпр, на забавх оден по другим потайки виходить на двір. І в корках видудить нараз цілу флашку тай вертає на забаву: все молодий пня. Перше мали стрим бодай у тім, що алько-голь досить коштував. А тепер роблять його з свого збілка. Деякі так виспеціалузувалися, що й з сирватки вмють робити! А які заправи дають! Карі платять витривало й далі вють! Коли поліція прийде, то скажуть у бочірку з горіркою і вкажуть, що «купаються»! Жинки на вид поліція видивають горірку в постіль і лягають на постіль. Борються той горівку як лівь, — й мужчани й жинки: одна наша баба вибила по личи поліціанта, котрий хотів й відібрати горірку — й запалала за се 1100 (тисячу сто) доларів карн.»

«Богато — багато таких і подібних оповідань довелось мені чути від наших поважних, віродостойних людед — робітників і інтелігентів».

Невже таки ці Назарукови «поважні» і віродостойні людед справді бачили коли-небудь у наших фермерів аж такі боживки горівки, що в них можна «скакати і купатись»? Невже бачили вони таке, щоб жинки «вилвали горівку в постіль, лягали на постіль і боронили той горівку як лівь»? Це протю «панські жарти», пересадний наклеп і глузування з фермерів, бо про таке нікто, крім Назарука, не чув і таких неімовірних випадків не бачив.

(Дальше буде.)

Товаришу Робітнику! Памятай, що твоя газета «Укр. Роб. Вісті» від ніякого не надється поміч, лишє від тебе. Тому прислай передплату і скільки зможеш на пресовий фонд, а цим сповниши свій найголовніший обовязок!

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ.

Blunier, Man.

Дорогі Товариші! Вам певно важко думати, що наші робітничі газети друкують часами шось таке, що називається вірою. Отже будите трішки терпеливі, перечитайте що статтю важко.

Шкоя вона така чи віра? Віра, це є те, про що ми думали, що воно є в дійсності так а не ніколи; все одно чи воно нам встановлено в голові полами та їх наукою, чи воно є продуктом наших власних думок. Але віра є річ: Одні вірять, що десь там високо понад нами є небо, та що там в тім небі сидить лише сам бог з ангелами; други знова вірять, що віра бога отче є шє друтий бог з це його єдиногодний син Ісус Христос, котрий сидить на небеснім престолі ворує свого батька, а понад голами їх обох літає шє в світлий дух, що троїста становить єдну "нероздільну особу, єднє одного бога, котрий править цілим світом.

Коли ви товариші ходили до школи і училися розуміти, то певно читали: як же це може бути, шоб з трох могло бути одно? Зрозуміли, що одні можна розділити на три, а де вже можна розділити три на одне. Для таких, кажуть попи, є лише одна відповідь: "Віра".

Одного разу я був присутній в одній церкві, до котрой учася багато буржуазії. Там говорив один піп, доктор філософії і в своїй цілогодичній промові старався доказати, що "три — є одні". Чи багато присутніх в це повірили, не знаю; знаю лише те, бо бачив на своїх власні очі, що після тих "доказів" посипалися щедря колекта. Одні давали по кілька грошей, інші по три, а деякі навіть по п'ять.

Дорогі Товариші! Жити в містечку Кемсак, я мав нагоду приглянутися обставинам тутешніх поселеній взагалі, а організаційному руху зокрема. Підчас побуту тут організатора тов. П. Никольця з Ріджайні, зробивши в нас з тутешніми товариствами переверот. Від того часу чорноствена група кляклася, бо від товариства віддали найкращі наші товариші, котрі як слід сповняли свої обов'язки згідно згаданого товариства "складаючи регулярно свої членські вкладки. Зміна ця зайшла наслідком голосування, яке показало, що за С.У.Р.Д. була більшість. Зараз після проголошення висладу голосування протина сторона зажадала звороту вкладок, на що наш новий заряд і згодився. Тим часом протина група упуывувала вибрати ще й кілька долярів, які товариство мало в місцевім банку. Користуючись старою печаткою і брешкою, будучи би декотрих з нас яке не було між живими, а других нема присутніх в місті, згадана група, вибрала гроші. Але не бачучи іншого виходу, місцеві товариші поклали "гартешні", шоби дістати свої гроші, так як в статисти було зазначено, що за протина сторона віддала справу до суду в Канаді. "Покажемо ми тим більшешням, що ми знаємо", говорять вони.

Отже до поступають наші "патріоти". Подано відомо також і те, що ця збираниа ладитися для 28. май відкрити представлення. Річ не більше тому назид, що сама збираниа грала представлення, обіжники чистий дохід з представлення вислати для голодних в Сх. Галичині. А хто бачив що помін? Тепер вже не так легко вдасться добувати дозори підприємствами, бо місцеві робітники пам'ятають минувшину. А що воно так, то найкращим доказом було, що Боберський прибувши сюди, дуже розмарувався, бо замість грошей, дістав дулю. За це ми удостоїлись назви "червоної яничари". Вони тільки й те знають, шоби других на звинувати. Зрештою, хай називають як їм тільки подобається, це нас не обходить, ми знаємо і розуміємо їх скаженість. Хай казяться, а ми будемо робити те, що на свідомих робітників пришло робити.

Робітник.

Провост, Ата.

Товариші Редакторі! Прошу вислати мені нашу дорожню робітничу газету "У.Р.В.", а також і місичний журнал "Голос Праці". Вислати мені ті два часописи як найскорше. Передлату постарайтеся Вам вислати незаробом. Зараз не могу, бо кодо мене тепер дуже погані матеріальні обставини. Коли ми, робітники, не будемо читати своїх робітничих газет, ми не будемо мати спромоги долатися про робітничий рух, не тільки за океаном, але навіть і тут, в Канаді. На всікі бур-

жуазії газети ми не повинні навіть звертати уваги, бо вони нічого доброго нас не навчають. Всі буржуазії газети, без різниці на якім вони мові не видаються, стоять по стороні виснажувачів білого процоючого народа а тим самим проти інтересів робітничого класу.

Проч з метою! Проч з всіма буржуазними часописами! Хай же робітничі преса! Читайте лише дійсно робітничі часописи, а побороємо найстрашнішого ворога! Темноту, та промчатмо собі дорого до саіта.

Ф. Кулик.

Гленел, Ман.

Дня 9 марта п. р. заведено в нашій місцевості Товариство ім. Тараса Шевченка. Завдання тутешній енергійній молодіжці робота в товаристві владі швидко кроком вперед. Завдання владі тім молодіжкам, ми маємо нині свій дім розмір 24 х 50 дім побудований ще 1920 р. До цієї пори відгано в цім дмі 24 представств, устроено 7 концертів, виступлено 8 візичів. Не обійшлося без курни. Але наші молодіжці товариші не далися збити з морозу наших релігійним туманам, ні ніким "народним" учителям. Українські учители як виступили проти свідомої молодіжці з початку, так роблять і тепер.

Тут в нас є один шляхтич-учитель, що пробував всіма способами пошкодити нашим організаціям. Однак нічого не міг задати. Пан шляхтич побачивши, що робити наше товариство йому не владіть, понанусив на нас ріжні бреші в "К. У.", та понанувал нас більшешнями.

Дня 17 лютого при співучасті товаришів з Портжед та Прері з Роб. Дому "Зоря" відіграно тут представлення. Зараз другого дня, дебто в недалю поволаду, аматорський кружок з Портжед та Прері устроїв в честь погнібних товаришів С. Мельничука і Петра Шеремети концерт в супроводі мандолиністок. Так представлення як і концерт вимагали повнолітнього. Від імені нашого товариства складалося двоє іменім тым, що брали участь в представленні і концерті.

А тепер сніаде до фермерів. Товариші! Час вам вже пізний хто є ваш ворог а хто приятель. Час вам вже перестати годувати своїх ворогів, котрі наживаються вашою працею та за те підімаи лайками очернюють вас в панських журналах. Очернюють вас за те, що ви організуєтеся та протестуєте проти теперішнього несправедливого ладу.

Товариші фермері! Лучіться з робітниками цілого світа! Робітник протигаде до вас руку. Він кличе вас до своєї організації, бо всі спільними силами можна виробити справедливий лад на світі. Тож до організації!

Член товариства.

Едванд, Ата.

Мені попалась в руки перший раз газета п.н.: "Наш Поступ". Яка виходить в Едмонтоні. В 12 числі цієї газети, з дня 11 мая, найшов я допис Росія Ясенчука з сусідної околиці Белс. В цій дописі згаданий добродій береться "просвітити" про справу Народного Дому в Едванд, якого тут і зі сніакою не знавше. Народного Дому тут нема. Є тут лише дім, котрий має назву "Фармерско-Робітничий Дім Просвіти". В своїй дописі, я Ясенчук нападє на мене за те, що я писав в "Українських Робітничих Вістях" дня 31 марта, що нема нічого в газетях про місцевість Едванд, а він ніби то мав читати газету, в якій про згадану місцевість було кілька дописів статей та ще й о много мудріших статей моєї. Де ці статті ні бачив, в котрих газетах, я не знаю. Знаю лише, що тільки один допис а до того повний бреші я читав в "У. Г.". Там писалося про мітинг бізнесменів, який тут відбувся. На згаданий мітинг і ч. 4 говорив про наших учителів, котрі виховують в інституті Груншевського в Едмонтоні за гроші Українці. Був також учитель і тут на Едванд, що розминався за "демократією" в той час, як ця "демократія" набивала торми страйковими майнерами в Едмонтоні. Другий знова говорив про любов, а відтак забіг аж до шкря, та розказував як він зі шкрями робить бізнес.

Ще один з них мав говорити про масло, але люде почали розхидити, бо казали, що не хочуть схарити їх теренів. На цім отже мітингу закінчилося. Ось такі дописи повязані в ворожих робітникам і фермерам шматках, на мітингах говориться одно, а в продажних газетах пишеться друге.

Дописувателєви "Н. П." дуже не подобалося те, що ми назвали наш дім "Фармерско - Робітничий Дім Просвіти", хоч він і вживує вже слово "Просвіти". Але це всім вже знає, що до народних домів має доступ всяка арія, а до фармерско-робітничого домів має-доступ лише фермер і робітник, що той дім побудував. А так як дописувателєви "Н. П." і йому подобіть, випадає з своїх нор тоді, коли вже дім побудується і тільки бравий роздор між людами.

Далше в своїй газетині Ясенчук ставить мені ось такі дурні питання: "Чи в тім дмі треба фермерувати?" "Чи цей дім мавби бути домом для нацїв?"

На перше питання Ясенчука я хіба відповів, що з його браку третю каєси в голові. А що до другого, то хай Ясенчук тим не клопочеться. Нука, хоч повільно, але все вперед. Маю надію, що незадовго товариство приступить до створення Укр. Роб. Дім в Вінніпегу.

Піши Ясенчук ще я таке, що в має не десь говорити, що ми не є Українці і люю на все що тільки українське. Не штука сказати на когось брешку, і то за плота. Скажіть краще коли, де, кому і серед яких обставин я говорив таке, а тоді я візьму за це на себе відповідальність. А поки що заявляю, що це чиста бажга Ясенчука.

А тепер я звертаюся до всіх нас товариші фермері і кліучі, горниуться до організації та єдності разом з мислями робітниками, бо лише в такій організації наша сила. До робітничих організацій не мають доступу різні Ясенчуки, бо робітникам вже остільки свідомі, що перед такими панками замикають двері. Раджу вам читати тільки робітничі часописи і книжки, бо там знайдете все, чого вам потрібно. Коли хорноспотені шлєтє газетою на сїдирних фермерів і робітників то не тільки тому, що ці фермері і робітники не даються вже більше виснажувати буржуазним арміадам. Коли вони кричать на робітничі організації, то це значить, що в членів таких робітничих організацій їм не вдається вже видуркувати центи на всікі "народні" ціни, а це страшиє для них, бо хоч-не-хоч змушені будуть братися до якоїсь корисної праці. Не диво отже, що так скавляють.

Віш за країну долю, **Евген Гордійчук.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Піши Ясенчук ще я таке, що в має не десь говорити, що ми не є Українці і люю на все що тільки українське. Не штука сказати на когось брешку, і то за плота. Скажіть краще коли, де, кому і серед яких обставин я говорив таке, а тоді я візьму за це на себе відповідальність. А поки що заявляю, що це чиста бажга Ясенчука.

А тепер я звертаюся до всіх нас товариші фермері і кліучі, горниуться до організації та єдності разом з мислями робітниками, бо лише в такій організації наша сила. До робітничих організацій не мають доступу різні Ясенчуки, бо робітникам вже остільки свідомі, що перед такими панками замикають двері. Раджу вам читати тільки робітничі часописи і книжки, бо там знайдете все, чого вам потрібно. Коли хорноспотені шлєтє газетою на сїдирних фермерів і робітників то не тільки тому, що ці фермері і робітники не даються вже більше виснажувати буржуазним арміадам. Коли вони кричать на робітничі організації, то це значить, що в членів таких робітничих організацій їм не вдається вже видуркувати центи на всікі "народні" ціни, а це страшиє для них, бо хоч-не-хоч змушені будуть братися до якоїсь корисної праці. Не диво отже, що так скавляють.

Віш за країну долю, **Евген Гордійчук.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Піши Ясенчук ще я таке, що в має не десь говорити, що ми не є Українці і люю на все що тільки українське. Не штука сказати на когось брешку, і то за плота. Скажіть краще коли, де, кому і серед яких обставин я говорив таке, а тоді я візьму за це на себе відповідальність. А поки що заявляю, що це чиста бажга Ясенчука.

А тепер я звертаюся до всіх нас товариші фермері і кліучі, горниуться до організації та єдності разом з мислями робітниками, бо лише в такій організації наша сила. До робітничих організацій не мають доступу різні Ясенчуки, бо робітникам вже остільки свідомі, що перед такими панками замикають двері. Раджу вам читати тільки робітничі часописи і книжки, бо там знайдете все, чого вам потрібно. Коли хорноспотені шлєтє газетою на сїдирних фермерів і робітників то не тільки тому, що ці фермері і робітники не даються вже більше виснажувати буржуазним арміадам. Коли вони кричать на робітничі організації, то це значить, що в членів таких робітничих організацій їм не вдається вже видуркувати центи на всікі "народні" ціни, а це страшиє для них, бо хоч-не-хоч змушені будуть братися до якоїсь корисної праці. Не диво отже, що так скавляють.

Віш за країну долю, **Евген Гордійчук.**

Лист до А. Ковальчука в Детройт, Мич.

Васильківський, пов. Гуситин.

Дорогий Сину!

Дякую за лист і гроші, які я одержав від тебе. Тут тепер дуже прикро за гроші, бо ніщо продати, ні де заробити. Дуже нам тут біда через це війско. Забирати хлопців до війська, але ніхто не хоче йти. Вітають до Росії. Напавуляли кабілати до села, зрубували люде, взяли паншю а людеї так билі, як голови порубували. В нас взяли три курні панші і повтівали. Били і рубаючи за те, що хлопці не хотіли йти до війська. Мешчє щастя, сини, шось не їхав до дому, бо будиь май і кліучі черт тебе. Може воно так все не буде, то ще побачимо в дома.

Здоров'ю Тебе, **Твоя мати.**

Л